

Kongsvinger fikk distriktssjukehuset.

Fylkestinget tok i går standpunkt til spørsmålet om sjukehusplanen for Hedmark fylke, etter en debatt som varte i 3 timer. Helsenemndas innstilling, som vi offentliggjorde i går, går ut på at sjukehuset for søndre distrikt legges til Kongsvinger.

Ordfører Bergen, Sør-Odal, fremmet forslag om at Sjukehusplankomiteens flertallsinnstilling vedtas. Bergens forslag fikk 7 stemmer av 29. Ordføreren i Kvikne var fraværende.

Deretter fikk Helsenemndas innstilling 25 stemmer mot 4.

De 7 som stemte for Bergens forslag var ordførerne Gulbrandsen, Nord-Odal, Hedemann, Vang, Haget, Furnes, Dybendal, Asnes, Stensbakk, Stange, Reinertsen, Alvdal, og Bergen, Sør-Odal.

De 4 som stemte mot Helsenemndas innstilling var Bergen, Gulbrandsen, Stensbakk og Haget.

Jødene holder stillingen.

Araberstatene vil blokere sjøveiene til Palestina.

Tel Aviv i går. (NTB fra Reuters). Ved middagstider sendte Haganah ut et kommuniqué der det heter at jødene har hatt en del framgang i Jerusalem i løpet av de siste 24 timer, en del befestede stillinger er erobret tilbake. Særlig harde kamper har funnet sted i den nordlige delen av byen. I kommuniquéet blir det for øvrig meldt at de jødiske styrker har gjenerobret kolonien

Rahel Ramath sør for Jerusalem, seinere er kolonien bombet av arabiske fly.

Den svenske skolen i Smousraea-kvarteret, nær den berømte Damaskus-porten, er stukket i brann av araberne i formiddag, het det til slutt i Haganah-kommunikéet.

London i går. (NTB). Det britiske utenriksdepartementet opplyser at det har mottatt noter fra Egypt, Syria og Libanon, der det heter at de arabiske stater akter å blokere sjøveien til Palestina. Blokadene vil gjelde territorialfarvannet utenfor Palestina i et belte av 6 nautiske mil.

Talsmannen for utenriksdepartementet mente at Storbritannia ville motsette seg en blokadene som gikk utenom tremils-grensen. Han sa også at de arabiske svar til Sikkerhetsrådet måtte betraktes som motforslag og at dera til videre forhandlinger ennå er åpen.

FN's framtid avhengig

av en løsning av Palestina-konflikten, sier

Trygve Lie.

New York i går. (NTB fra Reuters). De Forente Nasjones generalsekretær Trygve Lie har etter forlydende gjennom en utsendt meddelt utenriksminister Bevin at hele organisasjonens framtid avhenger av en løsning av Palestina-spørsmålet og skal ha uttrykt bekymring over noen av følgene av den britiske politikken der.

Norsk motorsag demonstreres.

I Sætherns skog ved Børrud ble det onsdag demonstrert en motorsag som etter herredsskogmester Bjørneby's uttalelse var noe utenom de vanlige en har sett før. Den var norskbygd og har fått navnet Jo-bu. Den hadde god fart og skar seg lett gjennom stammene, men så hadde den også 4,5 hestekrefter og 3000 omdreininger i minuttet. Vekten var 16,5 kg og den er bygd som en-mannsag. Den er således meget kraftig i forhold til vekten, og så er den jo norsk.

Bærplukkerdebatt i Odelstinget.

Skogens bær må være fritt tilgjengelig for alle, sier Nygaardsvold.

Oslo i går. (NTB). Odelstinget behandlet i dag en tilråning fra Landbruksdepartementet om tilbakekalling av lovposisjonen om plukkingstider for ville bær.

Statsråd Fjeld opplyste at departementet gjerne ville se nærmsre på denne loven. Det er forutsetningen at vi skal få en bedre og mer gjennomarbeidet bærlov og det vil bli foreslått at folk flest, også i byene skal få lettere adgang til bærplukking.

Flere talere blant andre Romundstad og Moseid, begge Bondepartiet var enig i dette og pekte på at lovens bestemmelser om såkalt uskyldig nytterett ikke måtte gi hvem som helst adgang til å plukke bær hvor som helst. På den annen side mente Lovtven (K) om at millioner av kilo bær råtner ned årlig så en måtte være varsom med å begrense plukkedingene for sterkt.

Nygaardsvold (A), advarte sterkt mot å stenge den gamle adgangen for folk flest til å plukke bær i utmarkene. Det er gjerdbygging man er ute etter her. Det er gjerd omkring bygder og fyl-

Bevilgningene til fylkesveinettet bør økes med minst 100 000 kroner

I veinemndas innstilling når det gjelder Hedmark fylkeskommunes budsjett for 1948—49, kapitlet «Offentlige arbeider», bemerket nemnda at en er av den mening at det oppførte beløp under punkt C, ombygging og utbedring av fylkesveier, burde ha vært oppført med et atskillig høyere beløp. Nemnda henstilles til fylkesmannen og fylkesutvalget ved neste års budsjettframlegg å foranledige at denne post forhøyes med minst 100 000 kroner.

Nemnda konkluderer med å anbefale vedtatt at det som bevilgning under posten «Offentlige arbeider» føres opp en nettoutgift på 693 495 kroner.

På årsmøte i Arbeiderpressens Samvirke er som styre gjenvalgt direktør Norén, Oslo, som formann, Trygve Bratteli, Oslo, Knut Næss, Drammen, John Aae, Trondheim, T. Selvik, Bergen, Petter Hansen, Tromsø, Trond Hegna, Stavanger, og Jørgen Hustad, Fredrikstad.

ker og utmarker man vil ha. Det er riktig at millioner av kilo bær råtner hvert år, og småkårsfolk fra bygd og by må fortsatt få adgang til å gjøre seg nytte av disse verdiene.

Bennum (V), Nord-Trøndelag, kunne ønske en forrett for gårdens egne folk til å plukke de bærene som vokser i et visst område nær innmarken.

Kulien (Vest-Agder) trudde det var en alminnelig oppfatning utover bygdene at retten til de ville bær tilhørte alle, — en oppfatning som er rimelig og riktig.

Statsråd Fjeld hadde merket seg de forskjellige rådene som var gitt i debatten, men, sa han, om det skal reises nye gjerd rundt bærfeltene, så er i hvert fall ikke jeg den rette til å legge fram det nye lovforslaget.

Etter en rekke innlegg fra forskjellige talere ble det enstemmig vedtatt at departementets melding om tilbakekalling av lovforslaget skulle vedlegges protokollen.

Forgrunnsfigurene i gårshagens sjukehusdebatt i fylkestinget, ordfører Bergen, Sør-Odal, og ordfører Færd, Vinger. Som så mange ganger før ble det Færd som seiret i «kampen».

Skarnes-alternativet fikk 7 stemmer Fylkestinget debatterte sjukehusplanene i 3 timer.

Det var vel ingen av dem som gikk til fylkestingets møte i går som ikke hadde følelsen av at nå sto man foran den største og viktigste saken dette året. Sak nr. 26 i fortegnelsen, sjukehusplanen for Hedmark, sto nemlig på kartet. Helsenemndas innstilling som forelå onsdag kveld, og som vi offentliggjorde i går, har det tatt ganske lang tid å komme fram til, og nemndas medlemmer har nok ikke hatt noen lett oppgave å tumle med. Den første som forlangte ordet i den debatten som varte i om lag 3 timer, var ordfører Bergen, Sør-Odal. Deretter fulgte fylkeslægen og helsenemndas formann, ordfører Østfold, Ringsaker. Og så kom innleggene på løpende bånd i denne viktige og omfattende saken. Da man ved 13-tiden var kommet så langt at man kunne gå til votering, forelå 2 forslag etter at ordfører Berger, Ytre Rendal, hadde trukket tilbake sitt forslag om at fylkesmannens uttalelse skulle bifalles. Det ene forslaget var ordfører Bergens, det andre var helsenemndas. Bergens forslag, som først ble satt under votering, fikk 7 av 29 avgitte stemmer. Ordføreren fra Kvikne var fraværende. Helsenemndas innstilling ble deretter vedtatt mot 4 stemmer.

Ordfører Bergen kjemper for Skarnes-alternativet.

Da fylkestingets formann hadde referert helsenemndas forslag til vedtak, ba ordfører Bergen om ordet og holdt et godt oppbygget og framført foredrag som ble påhørt under den største interesse av de tilstedeværende i møtesalen.

Bergen sa: — Det er vel ingen av fylkestingets medlemmer som hadde ventet at jeg skulle være enig i helsenemndas innstilling. Jeg må også med en gang få lov til å si at innstillingen fra helsenemnda og fylkesmannen forunder meg. Jeg vil ikke at fylkestinget skal votere over saken før medlemmene er gjort kjent med fylkessjukehuskomiteens og mitt syn.

Men jeg må først få lov til å skyte inn at sammensetningen av helsenemnda nok har hatt en viss betydning i denne saken. I nemnda sitter det 2 medlemmer som er interessert i å få sjukehuset lagt til Kongsvinger. Grunnen til at de vil det er naturlig, iallfall for Eidskogs vedkommende. Jeg vil anføre en del momenter som er av betydning når en skal bedømme om distriktssjukehuset skal ligge i Kongsvinger eller på Skarnes. Sør-Odal sykehus har i dag 57 senger, men det er alt for lite, sjukehuset er sprengt og en må svært ofte ta inn pasienter i større antall enn hva som er forsvarlig. Man har til

og med vært nødt til å ta båre og badebenker i bruk for å få plass. En kan altså med en gang slå fast at det er behov for et større sjukehus til stede og at det er stort. Sjukehuset i Sør-Odal er bygd som en gave til Sør-Odal kommune, og er tenkt brukt for Sør-Odal. Men det viste seg at en alt fra den første stund måtte ta inn pasienter fra andre kommuner.

Gjennomsniitsbelegg på 60 pasienter

Fra 1945-gjennomsniitsbelegget har vært om lag 60 pasienter. Pasientene er da stuvet sammen så de ligger på grensen av det forsvarlige. På grunn av misforholdet mellom antall senger og behovet for sengeplass, har sjukehuset måttet innskrenke seg til i det vesentligste å ta i mot kirurgiske pasienter. Sjukehuset har bare i liten utstrekning sett seg i stand til å ta i mot fødende. Det må da være spesielle kompliserte tilfeller.

På grunn av plassforholdene har vi også i mange tilfeller vært nødt til å avslå anmodninger fra andre kommuner om innleggelse av pasienter. Dette har da først og fremst gått ut over Brandval og Nes i Akershus. Pasientene fra vår egen bygd har hatt fortrinnsrett, da Sør-Odal hele tiden har dekket sjukehusets drift. Vi har også flere ganger måttet avslå anmodning om innleggelse av pasienter som trenger øyeblikkelig hjelp. Det mest beklagelige er imidlertid at pasientene må skrives ut for tidlig. Det gjennomsnittlige antall liggedager var i 1945 14,7 og i 1946 14,6. Det er tall som fylkeslægen sikkert kan bekrefte er lave. Det skulle med dette være slått fast at behovet for sjukehusplass i søndre distrikt ikke på noen måte er dekket. Vi kan også slå fast at pasientene ikke får den pleie og behandling de har krav på. Men jeg må føye til at vi har hatt og har svært flinke og dyktige læger og de har gjort det som gjøres kan for at flest mulig skal dra friske fra sjukehuset. Det er klart at det kan ikke fortsette på denne måten, kravet til pasientenes sikkerhet må komme foran antall innleggelse. Og da ser vi det slik at en stor del av pasientene fra andre kommuner må avvises eller man kan gå den vei som jeg mener er den rette, å utvide sjukehuset.

Allerede før krigen så en at forholdene var uholdbare. Til fylkestinget i 1937 hadde den gang fungerende overlage Grønn en begrunnet henstilling til fylket om bidrag til utvidelse. Saken ble behandlet av fylkestinget i 1938 og avvist. I 1938 ble det holdt et møte av en interkommunal komité som hadde en deputasjon hos fylkesmannen for å anmode ham om å bidra til en lysning av sjukehusspørsmålet. Det ble avvist. Imidlertid ble det utarbeidet hyggeplaner, men så kom krigen og ødela det hele.

Utvidelsesplanene.

Etter krigen har så Sør-Odal komfune igjen tatt saken opp, og i herredstyre-møte den 2. mai i fjor ble det vedtatt å låne 1 million kroner til utvidelse av sjukehuset. Det er da meningen å utvide sjukehuset etter en plan som er utarbeidet av arkitekt Ole Øvergård, en av våre mest kjente sjukehusarkitekter. Etter denne utvidelsen skulle sjukehuset få plass til om lag 90 senger, og dermed skulle det mest påtrengende behov være dekket. Ellers går planen ut på at en seinere uten vanskeligheter kan bygge ut sjukehuset, om nødvendig etappevis. Disse planene våre har vi imidlertid ikke fått realisert på grunn av at sjukehusspørsmålet for søndre distrikt ikke har vært helt klarlagt. Distriktet har som kjent ikke vært enig om Sør-Odal skulle få utvide sjukehuset eller om en skulle (Fortsettes 3. side).

Norsk Arbeiderpresse A.s konstituert

En milepel i norsk arbeiderbevegelses historie.

Konrad Nordahl selskapets formann.

Oslo i går. (AP). En ny og betydningsfull epoke i arbeiderpressens utvikling ble innledet i dag da Norsk Arbeiderpresse A.s ble konstituert. Dette ble understreket av LO's formann, Konrad Nordahl ved møtets slutt. — Den appell han rettet til arbeidsfolk i alle yrker må vinne alminnelig gjenklang.

Nordahl sa: — Da Norsk Arbeiderpresse nå er lovlig konstituert vil jeg gjerne presisere at dette betegner en milepel i norsk arbeiderbevegelses historie. — I og for seg er det ikke noe nytt at Det norske Arbeiderparti og Fagorganisasjonen arbeider sammen om å bygge ut arbeiderpressen. Det har vært gjort helt siden Holterman Knudsen og «Vort Arbeide» dager.

Det nye er at fagorganisasjonen i samsvar med vedtaket på LO's representantskap i november går inn som aktiv medeier, parthaver og medansvarlig over arbeiderpressens oppbygging i Norge. — Den altoverveiende del av forbundene har sammen med LO tegnet fagorganisasjonens del i det nye selskapets kapital. Det er det første steg på veien.

Det neste steg må være at hver enkelt fagforening, sammen med partilagene, ungdomslagene og kvinnegruppene går inn for tegning av andeler i de enkelte avisforetagender og deltar i arbeidet med å skape et «Arbeiderpressens gjenreisningsfond». — Men først og fremst gjelder det om at alle våre fagorganiserte sammen med medlemmene i partiorganisasjonene innstiller seg på å bringe vår presse ut til hvert eneste arbeidshjem i Norge. Arbeidernes faglige Landsorganisasjon har omkring 450 000 medlemmer. Sammen med arbeidsfolk i andre yrker, i jordbruk og fiskerieraringene og blant teknikere og intellektuelle har arbeiderbevegelsen alle muligheter til å skape en presse som i utbredelse og utstyr står fullt på høyde med de oppgaver arbeiderbevegelsen i Norge står overfor.

Jeg retter en appell, i første rekke til de fag-

organiserte arbeidere og funksjonærer, om aktivt å gå inn for denne oppgaven.

Møtet ble åpnet og ledet av Konrad Nordahl med disponert Johan Ona som sekretær. Det møtte representanter for alle aviser og fagforbund som hadde tegnet andeler i det nye selskapet. Stiftelsesoverenskomst og vedtekter for det nye selskapet ble vedtatt i samsvar med forslagene.

Til styret ble valgt: fra DNA Edmund Norén (med varammann Olav Larssen), Trygve Bratteli, (Hjalmar Dyrendahl (Gunnar Braathen), Emil Torkilsen (Kåre Persson), Josef Larsson (Karl Furuskjegg). Fra avisene Knut A. Næss (Einar Emilsen). Kontrollkomité fra LO Leif E. Olsen (Odd Humlen), fra DNA Alfred Nilssen (Nils Arvesen), og fra avisene Johs. Andreassen (F. R. Roaas).

I det etterfølgende styremøtet ble Konrad Nordahl valgt til formann og Trygve Bratteli til nestformann. Til disponert i selskapet ble ansatt disponert Johan Ona, som samtidig vil fortsette som disponert i Arbeiderpressens Samvirke A.s.

Marshall-varer til Norge.

Den norske andel i Marshall-hjelpen for første måned er nå fastlagt i hovedtrekk. Summen vil dreie seg om 5 millioner dollar og det er fastsatt følgende kvanta: 500 tonn tobakk, 300 tonn bomull, 3900 tonn hvete mjøl, 29 510 tonn brenselolje, 6350 tonn bensin, 6200 tonn dieselolje og 1500 tonn smørølje. Alle disse tall er i long tonn. Dertil kommer et kvantum jern og stål på 6050 short tonn. Verdien av disse varer andrer til i alt 3.32 milliarder. Det pågår forhandlinger om fortsatte ytelser.

Kraftforsyningskonsulent for Hedmark.

Fylkestinget godkjente i sitt møte i går fylkesutvalgets vedtak av 4. mars 1948 om tilsetning av kraftforsyningskonsulent for Hedmark fylke. Kraftforsyningskonsulenten er allerede tiltrådt sin stilling.

Nær en halv mill. kroner til landbruksskolene i fylket.

Etter innstilling fra jordbruksnemnda vedtok fylkestinget i går å bevilge Hedmark Landbruks-selskap til landbruksskolene og forskjellige andre jordbruksformål i alt 485 265 kroner for termi- nen 1948—49.

Ramsøy skog.

Saken om Ramsøy skog som var oppe i Brandval herredstyre for en tid siden, er nå kommet tilbake fra fylkesmannen med en del spørsmål — blant annet om hvordan det kontante mellomlegget skal ordnes. Likedan spørres det om det er truffet noen bestemmelse om anvendelse av de verdier som skogen representerer. Makeskiftet av Lauten eng er vedtatt med utilstrekkelig flertall og må behandles på nytt.

Stockholm i går. (NTB.s korrespondent). Ved en fødselsklinikk i Katrineholm er 2 nyfødte barn døde etter forveksling av medisiner. En vikarierende pleierske ga barna opitotal i stedet for K-vitaminer. Opitotal er en smertestillende gift for voksne.